

— poukazuje v té příčině soud na zkušební cen, které již svým zařízením — §§ 26 až 31 citovaného cís. nař. — poskytují záruky odborně správného a nepředpojatého posudku. Soud ovšem není vázán posudkem zkušební cen. Přijal-li jej však za podklad svého přesvědčení o patrné přemrštěnosti požadované ceny, pak jest obsah tohoto posudku a na jeho základě spočívající zjištění po stránce skutkové dle §§ 258, 288 č. 3 tr. ř. i pro zrušovací soud směrodatným. Proto mohla by se zmateční stížnost se stanoviska § 281 č. 9 lit. a) tr. ř. opíratí proti výroku o přemrštěnosti cen jen vývodem, že soud pojem patrné přemrštěnosti ceny po stránce právní pojal nesprávně. Nemůže však uplatňovati zmatečný důvod tím, že se obrací proti jednotlivým položkám za podklad posudku sloužícím a že dobrému zdání zkušební cen v tomto směru vady vytýká. Po stránce té podléhal posudek zkušební cen jako každé jiné dobrozdání znalecké řízení ve smyslu §§ 124 až 126 tr. ř. Jen návrhem na zavedení tohoto řízení, opřeným po případě o eventuelní způsobilé protidůkazy, mohla strana přivést k platnosti námitky své proti správnosti posudku. Nebylo-li pak soudem nalézacím návrhu tomuto vyhověno, poskytnuta byla stěžovatelům možnost zmatečního důvodu dle § 281 č. 4 tr. ř. V tomto případě stěžovatelé podobných návrhů při hlavnímu líčení vůbec neučinili. Výtky proti posudku zkušební cena na něm spočívajícímu výroku soudu potíráním jednotlivých položek kalkulace nespádají vůbec pod hledisko § 281 č. 9 lit. a) tr. ř. Není tudíž příčiny ve směru tom vývody zmateční stížnosti věcně se zabývati. Opírajíc se o § 281 č. 9 lit. a) tr. ř. označuje zmateční stížnost odsouzení stěžovatele pro přečin § 21 č. 2 cís. nař. za nesprávné. Poukazuje k tomu, že stěžovatel jest obchodníkem z povolání, a míní, že není možno stíhati ho jako obchodníka proto, že koupil od velké firmy partii zboží, kterou s nepatrným ziskem v brzkou dobu prodal. Avšak okolnost zmateční stížností uplatňovaná není s to, otrástit správným stanoviskem rozsudku. Obchodování v míru mělo své přirozené meze ve volné soutěži, která nepřiměřenému zvyšování cen sama o sobě bránila. Právě proto, že tato překážka následkem poměrů válečných a vyvolané jimi neobyčejné poptávky odpadla, vydán byl zákon, volné obchodování i obchodníků z povolání obmezující. I obchodníku z povolání možno beztretně obchodovati jen v mezích předpisů proti předražování, jež brániti mají každému obchodu, který, slouže toliko prospěchu obchodníka, nezaručuje co nejrychlejší přechod zboží do spotřeby. Rozsudek tuto vlastnost obchodu, z něhož jest se stěžovateli zodpovídati, výslovně zjišťuje. Soud zjišťuje, že obžalovaný Vladimír Š. vědomě a úmyslně vyhnal cenu zboží do výše tím, že se pouze v úmyslu, aby nákupem a dalším prodejem docílil zisku překupnického, vsunul jako zbytečný člen mezi výrobce a spotřebitele. Jednání toto, zakládající skutkovou povahu přečinu § 21 č. 2 cís. nař., nemůže omluviti okolnost, že jest stěžovatel obchodníkem z povolání, poněvadž právě povolání své způsobem trestuhodným vykonával.

Čís. 18.

Hodnotou ukradeného zboží, jež bylo určeno k dalšímu zcizení, jest nejvýše jeho úředně stanovená cena maximální.

Případ použití § 290 tr. ř. na prospěch obžalovaného, jenž zmateční stížností nepodal.

(Rozh. ze dne 1. března 1919, Kr II 4/18.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného Františka O. do rozsudku krajského soudu v Olomouci, jímž byli on a jiní čtyři obžalovaní vinnými uznáni zločinem krádeže dle §§ 171, 173, 174 IIa, 176 IIc tr. z., pokud se týče spoluvinnou na zločinu krádeže dle §§ 5, 171, 174 IIa tr. z., v odpor vzatý rozsudek ohledně všech obžalovaných jako zmatečný zrušil a odkázal věc k nalézacímu soudu, aby ji znova projednal a rozhodl.

Důvody:

Obžalovaný František O. shledává zmatek dle § 281 č. 4 tr. ř. v tom, že jeho návrhu, aby zjištěna byla dotazem u okresního hejtmanství neb znalci maximální cena slaniny a uzenin v březnu 1918, nebylo vyhověno. V tomto zvláštním případě bylo však vyhověti tomuto návrhu; neboť poškozený je řezníkem a uzenářem a neměl slaninu a uzeniny, které mu byly odcizeny, ku své vlastní potřebě, nýbrž ku dalšímu prodeji spotřebitelům. Jako obchodník byl však povinen tuto slaninu a uzeniny prodávati jen za ceny maximální. Cena ukradených věcí počítá se tudíž v případě daném jen v těch mezích, jež jsou zákonem stanoveny; pokud by škoda maximální cenu převyšovala, nemůže býti zákonem chráněna. Vzhledem k tomu bylo maximální ceny slaniny a uzenin zjistiti a dotyčnému návrhu obžalovaného vyhověti. Mezitímním nálezem soudu nalézacího bylo ustanovení § 173 tr. zák. nesprávně použito a jest zde zmateční důvod § 281 č. 4 tr. ř., i bylo proto dle § 288 tr. ř. rozsudek soudu nalézacího zrušiti a věc k opětovnému jednání a rozhodnutí tomuto soudu vrátiti. Jelikož pak týž důvod zmateční jest k dobru obžalovanému Jindřichu B., jenž ani tento důvod zmatku neuplatňuje, jakož i ostatním spoluobžalovaným, kteří zmateční stížnosti nepodali, bylo, jak to ustanovení § 290 tr. ř. připouští, i ohledně těchto spoluobžalovaných rozsudek soudu nalézacího zcela zrušiti a věc k opětovnému jednání a rozhodnutí vrátiti.

Čís. 19.

Předražování (§ 23 č. 4 cís. nař. ze dne 24. března 1917 č. 131 ř. z.).

Ke skutkové povaze řetězového obchodu se nevyžaduje, aby měl pachatel úmysl, ceny zboží zvýšiti, a tím méně, aby jeho činností zvýšení cen vskutku nastalo.

Pro druhý případ tohoto přečinu stačí pletichy, s nimiž jest spojeno nebezpečí zvýšení cen zboží, neb aspoň nebezpečí průtahu v převodu zboží na spotřebitele.

K otázce, pokud se dopouští komisionář řetězového obchodu.

(Rozh. ze dne 8. března 1919, Kr I 19/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zástupce do rozsudku krajského soudu v Mladé Boleslavi, kterým byl obžalovaný dle § 259 č. 3 tr. ř. sprostěn obža-